

בס"ד ד' מר-חשון ה'תשע"ט
הדלקת נרות - 17: 53
צאת השבת - 18: 43
רבנו תם - 19: 22
שעון קיץ - מהלוח המדוייק של "אור החיים"
ע"פ "אופק תל אביב"

שנה תשע עשרה - עלון מס' 932
@ ביום שני בערב מתחילין לומר "ברך עלינו".
(יהי רצון שהשנה תהיה גשומה)
@ בשבת הבאה יא' חשון הילולת רחל אימנו ע"ה.
@ יום שלישי בערב מתחילים "ברכת הלבנה" מ- 22: 01

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות נ"י

פסטיד'ין: "דוני עקרה"
(ישעיה נד')

מרתק - ראו בעמוד 2
מכל מלמדי השכלת

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
להשתתף בסעודה רביעית
בביתנו "אוהל-מועד" ב- 20: 30

פרשת זח

ויפתח זח את הלוך התיבה
בעוונותיהם של דור המבול ננעלו שערי תפילה, ונח במעשיו פתח את הפתחים שיכנסו בהם תיבות התפילה. (אור לשמים)
ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שזעזע וישבו שם
ובמדרש "וישבו שם", אמר רבי יצחק כל מקום שאתה מוצא מציבה, השטן קופץ. אי"ר חלבו בכל מקום שאתה מוצא נחת רוח, השטן מקטרג. אמר רבי לוי בכל מקום שאתה מוצא אכילה ושתייה, השטן מקטרג. (מדרש רבה בראשית לח ז')

והמים גברו מאד מאד (ז, יט)
אין מים אלא תורה. מי יכול להיות בתורה כמעין המתגבר, מי שיש בו בחינת "מאד מאד הוי שפל רוח". (אור פני משה)

מענייני הפרשה:
← בנין התיבה לקראת המבול והצלתו של נח ומשפח תו.
← הקב"ה נורת ברית עם נח ע"י קשת בענן.
← תולדות נח ובניו לאחר המבול.
← בניית המגדל ופיזורם של בני נח על פני כל העולם.
← פירוט עשרה דורות מנח עד אברהם.
"אלה תולדות זח ... את האלקים התהלך זח" (ו' ט').
"בעל הטורים" מביא רמז "האלקים התהלך נח" ס"ית **יחכס'**, וי"ל הכוונה בזה כי כדי ללכת בדרך הישר והטוב ולעבוד את השי"ת צריכים להיות חכס בכדי לדעת איך לנצח את היצר הרע. (מקור ברוך)

"ויכלא הגשם"
כתוב בתורה שתי פעמים הלשון ויכלא, "ויכלא הגשם", "ויכלא העם מהביא בתרומת המשכן", רמז שאם ח"ו אין גשם דהיינו "ויכלא הגשם", הוא בגלל "ויכלא העם מהביא" - שלא נותנים צדקה.
"ויקה שם ויפת את השמלה"
אומר רש"י מפני שנתאמץ במצוה זכה לטלית. שואלים האל כתוב אצל אברהם "אם מחוט ועד שרוך נעל", שלא רצה ליהנות ממלך סדום ולכן זכו ישראל לציצית, ומתמצים שבבגד של הטלית עצמה זכו מפני שם, אבל לחוטים שהם הציצית זכו בזכות אברהם.
"והבא אליו היונה לעת ערב" (ח' יא)
מה איכפת לנו אם היונה באה בערב או באה בבקר? אלא, מבאר ה"כלי יקר", שלפי שהביאה אליו עלה זית להוציא מהם אור, דבר הנצרך דווקא לעת ערב, שהרי יש מי שאומר שה"יצהר" בתיבה היה חלון אם אין מה שיאיר בלילה את התבה שלפי ה"חזקוני" "צהר" הוא מלשון "יצהר" שהיה נח מדליק שמן בתיבה בלילה, ביום נכנס האור דרך חלון התיבה.

"שנים שנים באו אל זח אל התבה" (ז' טו)
ה"אור החיים" הקדוש מדייק ממה שאומר הפסוק "באו" שנח לא הצטרף להתאמץ ולחזר אחריהם אלא הן באו אליו מעצמן, והמאמר "שנים שנים" מתייחס אל כל הסוגים ובכלל בזה גם הבהמה הטהורה והעוף למרות שהקב"ה ציוה את נח לקחת מהם שבעה. מסביר ה"אור החיים" שהמספר הזרוע לקיום המין הוא שנים בלבד ואותם הביא ה' אל נח עש התיבה והוא רק קבל אותן, אבל את ההשלמה לכמות של שבעה היה על נח לטרוח בעצמו ולקחת אותם כמו שצוה עליו הכתוב "תקח לך" כיון שאין זה לקיום המין על נח לטרוח בעצמו ולא יטרוחו מהשמים בשבילו.
"ותשחת הארץ לפני האלקים" (ו', יא)
רק לפני האלוקים היה זה נחשב לחטא. ואילו בפני הבריות ובעיני החברה היה הכל כשורה... הציבור לא ראה בכך עוון...

פינת הניבים והפתגמים
דא עקא (ארמית) = זו הצרה, זהו הרע שבענין.
דוגמה: אדם קונה רכב בעשרות אלפי ש"ח, אולם דא עקא שאינו מתקין דבורית קבועה ברכב עקב הרצון לחסוך כמה מאות ש"ח.
מקור: הכא- קשר רשעים הוא, וקשר רשעים אינו מן המנין. אמר רבי יוחנן: דא עקא. [רש"י, מסכת סנהדרין דף כו, עמוד א'] (ניבונכו)

הסידור ממשול מדר עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קסן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חיידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

"מדוע נקרא שמה תיבת נח?"

מדוע השתמשה התורה בשם "תיבה" דווקא ולא כפי שהשתמשה אצל זבולון בשם **אוניה** שנאמר: "והוא לחוף אוניות ישכון" או כפי שנכתב אצל יונה המילה "ספינה"? מדוע כאן **דווקא** תיבה?! מבארים חז"ל: **"תיבה"** היא אותיות של: **בית ה' הקב"ה** לא עזב לרגע את התיבה ואף חתם אותה בשמו.
בעלי המוסר מפרשים: "צהר תעשה לתיבה" על המחסום שהאדם צריך לשים ללשונו המוציאה מילים = **תיבות** מהפה. צריך האדם לעשות צוהר לתיבה על מנת שתהיה לו שליטה ובקרה על כל תיבה ותיבה...
ספר "עבודת ישראל" מביא בשם המגיד ממזריץ' רעיון לזה ממידות התיבה:
300 אמה אורך = "ש"י. 50 אמה רוחבה = "צ"י" 30 אמה קומתה = "ל"י. סה"כ אותיות **ל.ש.ג.** = לשון ומהלשון יוצאת "תיבה" = מילה.
וכשם ש"תיבת נח" הייתה חתומה בשמו של ה' כך יחתום האדם את שם ה' בפיו תמיד בכל "תיבה" שמוציא.
לא בכדי הגנה התיבה על האדם מפני המבול **מבו"ל** ראשי תיבות: **מוות וחיים ביד לשון**...

"בניך כשתילי זתים" - חינוך

הכעס - תכונה מולדת

כאשר ילד מתפרץ בכעס יש להזדהות עם תחושותיו, ובכל זאת לדרוש ממנו להתאפק. להבין אותו, אך לא להצדיק אותו. ניתן ליישץ לו כיצד להתגבר. נכון שהתגובה הגופנית הטבעית ממהרת לבוא בעקבות כל גורם מכעיס, מאיצה את פעימות הלב ומעלה את הדם לראש - אך ניתן למתן תופעות אלה באמצעות תרגול רצוף של נשימה עמוקה, שחרור קיטור, ספירה עד עשר, וכדומה. מאידך גיסא, אם הוא משבר כלים בחמתו או עושה עוול אחר, עלינו להענישו. אסור "להתחשב" בכעסו, כאילו מדובר במעשה מוצדק ולגטימי. אין לאפשר לכעס לנצח! שאם נניח לילד להרוויח מהתפרצותו, הוא עלול ללמוד שאנו מפחדים מכעסו, ובתתהמודע ייקבע בלבו שכך היא הדרך להשיג דברים. נאמר לו אפוא בתקיפות: "בצורה כזאת לא תקבל כלום! תבקש סליחה, ואחר כך תבקש יפה, ואז נשקול אם לאשר לך".

<p>שיעור התורה הגדול בתבל ארגון "אברהם יג"ל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"</p>	<p>רפואה שלימה לאברהם אהר"י בן שושנה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות</p>	<p>מרכה והצלה לארס"ל בת לידה לאישיריה בת לידה שתזכנה לזיווג הגון משורש נשמתן הטהורה. והצלחה לשמואל-דניאל בן לידה רפואה ופרנסה טובה ליצחק ולידה הרוני</p>	<p>מרכה והצלה ליחיאל יפנינה בן-לכ"ו על הסיוע לזיכוי הרבים. הרפואתם והצלחת ילדיהם ומשפחתם. שיזכו בפרנסה טובה, אושר ושלווה. וברכה לנכדיהם רון ואריאל</p>	<p>כל הישועות והברכות לשלמה ואילנית דורון הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלוויין. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחת כל ילדיהם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו כל משאלות ליבם שיזכו באושר ובפרנסה טובה וזיווג הגון לילדיהם</p>
---	---	--	--	---

<p>כל הישועות והברכות לדניאל וזרע"ת פנשי הי"ו שתורמו לסעודה הרביעית בלוויין זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחת כל ילדיהם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו כל משאלות ליבם שיזכו באושר ובפרנסה טובה להבדיל לע"נ עטוקה בת יעקוטה ז"ל</p>	<p>רפואה שלימה למישה מישה בן סרוו הי"ו. הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות עם רעייתו יפה</p>	<p>מרכה ואילנות לעדיאל יפנינה כהן לרגל הולדת הבת יה"ר שתגדל כאמותנו הקדושות ולא, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה וברכה והצלחה ליצחק וסמדר גד ולאברהם ופנינה כהן</p>	<p>מרכה והצלה לאמיר דבורה אהר"ן הי"ו שיתברכו בשפע קודש, בריאות ופרנסה טובה ויזכו לשנים רבות טובות ונעימות שירונו נחת מכל יוצאי חלציהם.</p>	<p>מרכה ואילנות לאברהם ישירה לחיא"י להולדת הבן, ארי י"ו הי"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב. וברכה פנחס וילאן לחיאני ולמאיר ורחל דרייגוף</p>
--	---	---	---	---

<p>רפואה שלימה לאסתר הבו בת עטוקה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אברהם ושס"ה גידיו. רפואת הנפש ותורה הגון. ותזכה לשנים רבות</p>	<p>מרכה ואילנות לרב אברהם יג"לית כוה"ג בהגיע הבן יג"ל-אליה י"ו למצוינות. יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בלימודיו וכל דרכיו ומעשיו</p>	<p>פסורה אסאת שיעור מרתק מפי אלי נסימי בספרו של הרה"ג ייהם אברה"ל זצ"ל "בצור ירום" יתקיים בימי שלישי בשעה 19:15 בבית הכנסת "יחזקאל הנביא"</p>	<p>למשפחת דויד היקרה צוות העלון משתתף בצער המשפחה בספירת הצנועה והענוה מרים דויד בת זליכה ורחמים ז"ל שנפטרה כ"ו תשרי הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים</p>	<p>לעיני הצנועה והענוה אסתר קורלי בת רחל ז"ל שתמוץ טוב בעד כל משפחתה</p> <p>לעיני הצנועה והענוה פנחס בן פסיה ז"ל ג' תשרי פקידת שנתו שימליץ טוב בעד כל משפחתו</p>
---	---	--	--	--

שבת שלום שלום זמבדרך

<p>לעיני צנועה: דוד בן נעמה בבילה ז"ל שרה מורנו בת חנה ז"ל יצחק נאמן בן שרה ז"ל משה מוסאי בן אסתר ז"ל סולטנה נגר (נסימי) בת גולשן ז"ל מרים דויד בת זליכה ורחמים ז"ל רויז-לירז בת יעל ויוסף ז"ל רבקה רובי בת מילכה ותנן ז"ל</p>	<p>לעיני צנועה: משה אליאס בן רבקה ז"ל לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה אברהם שריפיאן בן מרים ז"ל משיח אליאס בן רחל ז"ל משאלה יוסף בן גולשן ז"ל משאלה בן-יהודה בן נרגיס ז"ל גוהר יצחק-פור בת חנה ז"ל סולטנה נסימי בת גולשן ז"ל</p>	<p>רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם -: שלמה לארי בן מרים הי"ו אדר ישראל בן שרית הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו יתונת אריאלי בן שרה הי"ו שבתי מוסאי בן נהיית הי"ו משה בן סרוו הי"ו אסתר אהר"י בת גוהר מנב"ת</p>
---	---	--

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות "ברך עלינו"

א. לימודה - לעולם יסדיר אדם את תפילתו הנאמרת לפרקים (אחת לשלושים יום או יותר) ואחר כך יתפלל, ועל כן קודם ערבית של ליל ז' במרחשון יעיין בברכת "ברך עלינו", ובתפלה עצמה יאמרה מתוך הסידור (עיין ר"ה דף ל"ה ועיין שו"ע ק) ולדעת הרמ"א אם מתפלל מתוך סידור אין צריך להכין.

ב. זמנה - אין אומרים "ברך עלינו" אלא מיום ז' במרחשון בארץ ישראל, כיוון שחז"ל רצו לתת לאלו שעלו לירושלים בימי סוכות זמן לחזור לבתיהם ללא גשמים (שו"ע קיז סעי' א ונו"כ). ואומרים אותה עד מנחה של ערב פסח ועד בכלל.

ג. טעה בחורף - אם בימות הגשמים, אחרי ז' במרחשון אמר "ברכנו" ולא ביקש גשם, אין בקשתו שלמה, וצריך לחזור ולבקש גשם. (והוא הדין אחר התקופה, בחו"ל) אם נזכר קודם שסיים את תפילתו - יכול לבקש גשם גם במקומות אחרים.

ד. אם נזכר בתוך אמירת "ברכנו" - יעצור ויתחיל ברכת "ברך עלינו".

ה. אם אמר "ברוך אתה" ועוד לא הזכיר שם ה' - ימתין כדי לתלות ד' אמות (שתי שניות) ויחזור לתחילת "ברך עלינו" (יש אומרים שאין צריך לחזור לראש הברכה אלא יאמר במקום "ותן טל ומטר לברכה" ויחתום, וטוב לעשות כסברה ראשונה).

ו. אם נזכר לאחר שאמר "ברוך אתה ה'" של סיום הברכה - יסיים "למדני חוקיך" ויחזור ל"ברך עלינו" (ועיין כה"ח קי"ד סי"ק כ"ח, שלמי ציבור דף קי"ז).

ז. אם נזכר אחרי שסיים את ברכת "ברכנו" ולפני שהתחיל "תקע בשופר" (עיין ראב"ה המוזכר באורך בבי" ס"י קי"ד לאפוקי סברת ר' יונה, וכן פסק בא"ח בשלח אות ח"י) וטוב לחזור ולומר "ותן טל ומטר לברכה" גם בשומע תפילה (ועיין באה"ל ס"י קי"ד ד"ה: "בלא חתימה"). ולדעת המשנה ברורה עדיף לומר ב"שמע קולנו" מאשר לפני "תקע".

ח. אם נזכר אחרי שהתחיל "תקע בשופר" - ימשיך עד "שומע תפילה" ושם יאמר "ותן טל ומטר לברכה. כי אתה שומע תפילה כל פה וכו"ו. (ועיין ברכ"י אות ט).

ט. אם נזכר אחרי שאמר "ברוך אתה ה'", יסיים "למדני חוקיך", ויאמר "ותן טל ומטר לברכה, כי אתה שומע תפילה וכו"ו".

י. אם נזכר אחרי שסיים ברכת "שומע תפילה" ולפני שהתחיל ברכת "רצה" - יאמר שם "ותן טל ומטר לברכה". אם נזכר אחרי שהתחיל ברכת "רצה", - עוצר במקום שנוכר וחוזר לברכת השנים ומתחיל "ברך עלינו" וממשיך על הסדר).

יא. אם חזר בטעות ל"שמע קולנו", במקום ל"ברך עלינו" וביקש שם על הגשמים וסיים תפילתו, יכוין לצאת ידי חובה בחזרת שו"ץ מתחילה ועד סוף, או שיחזור להתפלל ויאמר שהוא מתנה שאם אינו צריך לחזור הרי תפלתו זו בתורת נדבה.

יב. איך חוזרים להתפלל - יחיד שחוזר לתחילת התפילה אינו חוזר לומר "ה' שפתי תפתח וכו"ו" כיון שכבר הוא בתפילה. (בא"ח ש"ש ויקרא י"ב).

יג. שייך שטעה בתפילת לחש ולא שאל טל ומטר, יכול לסמוך על תפילת החזרה ואין צריך להתפלל פעם נוספת בלחש (עיין שו"ע ס"י קכ"ז סעי' ב' ולחונים עליו).

יד. תשעים פעם - אם מסופק אם אמר "ברכנו" או "ברך עלינו" תוך שלושים יום - חוזר. אבל אם אמר תשעים פעם "רופא חולי עמו ישראלי", "ברך עלינו" ואחר כך הסתפק - אינו חוזר.

מכל מלמד השכלתי חודש חשוון

חשוון - הוא החודש השני בשנה, והשמיני למניין החודשים שמתחיל מניסן. חודש זה נקרא בשם "בול", כמו שנאמר (מלכים א ו): "ובשנה האחת עשרה בירח בול, הוא החודש השמיני, כלה הבית לכל דבריו ולכל משפטו".

חשוון נקרא "בול" לפי שבחודש זה העשב בלה בשדה ובוללין לבהמה מהבית, כלומר: מערבבים לה מרעה מן המספוא אשר בבית.

יש אומרים שהוא מלשון "בול", שבחודש זה מתחילה החרישה והזריעה.

ויש אומרים מלשון "מבול", שבחודש זה יורדים על הרוב גשמים הרבה, ובמדרש אמרו, מפני שבחודש זה התחיל המבול, לכך נגזר עליו שיהא בו מטר וגשם למכביר. ונתקבל השם "חשוון" שעלה עם הגולים מבבל, שכך אמרו חז"ל: שמות חודשים עלו מבבל'.

שלוש נשים מקושרות לנח

הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסון (אביו של הרבי מליובאוויטש), מסביר לפי הקבלה כיצד לנח יש קשר מיוחד דוקא עם ראש השנה, והוא מגלה רמז מפתיע בהקשר זה.

ישנן שלוש נשים גדולות שנפקדו בבן זכר בדיוק בראש השנה (כדברי חז"ל, ראש השנה י, ב)

שרה אמנו, רחל אמנו וחנה אמו של שמואל הנביא (אשת אלקנה). שלוש נשים אלו היו עקרות ובראש השנה זכו לבנים, ואכן, קריאת התורה וההפטרות של שני ימי ראש השנה עוסקים בשלושת נשים אלו: שרה, רחל וחנה.

שמן של שלושת נשים אלו דומה - לשלושתן שם קצר בעל שלוש אותיות, שחלקן זהות. כך האות ר' נמצאת גם אצל שרה וגם אצל רחל, האות ה' מהווה סיומת גם לחנה וגם לשרה, והאות ח' משותפת לרחל ולחנה.

מה הן האותיות היחודיות של כל אחת מהן? האות היחודית של שרה (שאינה נמצאת אצל חברותיה) היא האות ש', רחל מיוחדת באות ל', ואילו חנה מחזיקה לבדה באות נ'.

ואיך כל זה שייך לנח?

ובכן, בפרשת השבוע מציינת התורה את מדותיה המדוייקות של תיבת נח. "שלוש מאות אמה אורך התיבה, חמישים אמה רוחבה, ושלושים אמה קומתה (=גובהה)".

כמה מתאים. שלוש מאות כנגד שרה - ששמה מתחיל באות ש' (=300) חמישים מקביל לחנה - שמתהדרת באות ל' (=50), ושלושים שייך לרחל ששמה מסתיים באות נ' (=30).

כך מתקשרים שלושת הנשים המזוהות עם ראש השנה - עם האישיות של נח, המקבלת כבוד מיוחד דוקא ביום הזה.

הפיקדון שהושב

יהודי נכבד הגיע לעיר פראג ביום שישי אחר הצהריים כדי לקנות סחורה בעיר. בכיסו היה מונח סכום כסף גדול מאוד, הוא מצא לו אכסניה אך דאגה כירסמה בליבו: היכן יניח את הכסף? יש טיפוסים מוזרים כאן. לפתע צץ במחור רעיון, יש לו מכרים עימם הוא מנהל עסקי מסחר. הבחירה נפלה על סוחר עשיר שנחשב כאדם מהימן. הוא נקש על דלתו של עמיתו וביקשו שישמור על כספו עד צאת השבת, ומרוב חיפזון לא טרח לקבל אישור בכתב על הפקדת הכסף.

מוצאי שבת הגיע, לאחר ההבדלה פנה אל הסוחר וביקש את כספו חזרה. "כסף?!" אמר חברו, "על איזה כסף אתה מדבר?" לקח לו מעט זמן כדי להבין שהלה אינו חומד לו לצון, וכי הוא מכחיש את קבלת הכסף. הוא נבהל, החל להתחנן לפניו לבל יגזול ממנו את רכושו, אך נשוא. "האמנם רוצה אתה לומר, שאני, הסוחר המפורסם מפראג, גנבתי את כסףך?!" שאל בקול נעלב. בצר לו הוא פנה לרב העיר, רבי יחזקאל לנדא ובדמעות התחנן לפניו שיעשה בחכמתו להוציא דין צדק ולהשיב לו את פקדונו הגזול. "בוא לכאן מחר בבוקר, אני אומן אלי את הסוחר, וכשאתן אות מוסכם תתפרץ לחדר ותתחיל לטטוח את טענותיך" אמר לו הרב.

למחרת בבוקר נקרא הסוחר המקומי אל הרב והחל לשוחח עימו אודות מצבם של העניים בעיר: "יש בעיר כמה משפחות הסובלות חרפת רעב ממש, לכן קראתי לך. אני מבקש ממך תרומה של אלף רובל עבורם". העשיר התפתל בכסאו והתנצל כי אין באפשרותו היות ואין הוא עשיר כה מופלג. אך הרב הפציר בו וניסה לעורר את רחמיו על מצבם הקשה של העניים והוריד את הסכום עד 500 רובלים וגם כשהוריד הרב את הסכום ל-300 רובלים לא שינה הסוחר את דעתו "אין לי, באמת אין לי".

הרב כחכח בגרונו ולפתע התפרץ לחדר היהודי הנגזל כשהוא נסער ונרגש: "רבי! האיש הזה שיושב כאן גזל את כספי". הרב ביקשו לספר בנחת מה אירע והלה סיפר את כל השתלשלות העינינים. "האם מכיר אתה יהודי זה?" שאל הרב את העשיר. "כן, היו לנו בעבר קשרי מסחר והנה אמש בא לביתי והוא דורש ממני כסף שכביכול הפקיד בידי". היהודי שישע את דבריו בצעקה: "שקרן, גזלן, כיצד מעז אתה לשקר במצח נחושה לפני הרב?", וויכוח מילולי פרץ ביניהם כשהואחז מטיח דברים קשים בחבירו. "נראה לי, כי לא בנקל תיפטר מהאיש הזה, אולי מוטב אם תתן לו סכום כסף כלשהוא ובלבד שיפסיק להטרידך" אמר הרב. הדברים התקבלו על ליבו והוא אמר: "אם הרב מציע זאת, אתן לו 100 רובלים ובלבד שיעזבני לנפשי".

התובע רתח מזעם "עשרת אלפים רובלים הפקדתי בידי, והוא רוצה לפוטרני ב-100 רובל?!" צעק. "הוסף לו עוד 100 רובלים" הציע הרב. העשיר נאות גם לזאת אך התובע אינו מוכן לשמוע מכך כלל וכלל. השיחה התגלגלה והעשיר היה מוכן לתת 300 רובלים ואח"כ העלה את הסכום עד כדי 500 רובלים. כשלתפץ קם הרב ממקומו וצעק על העשיר: "גזלן! השב את הגזילה! רק לפני דקות מעטות כשביקשתי ממך לתרום סכום קטן מזה לצדקה, סירבת בטענה כי מצבך הכספי אינו מרשה לך הוצאה כזאת עבור עניים נזקקים. אולם, לאדם זר, לו אינך חייב, לדברך, אפילו פרוטה שחוקה, מוכן אתה לתת סכום גדול מזה בחפץ לב? השב מיד את הכסף בטרם תיבוש בכל העיר!" לא היה עוד צורך בדיבורים נוספים והגזילה הושבה לבעליה בזכות חכמתו של הרב.

שכר עמידה בניסיון

גב' בן שטרית טסה עם תינוקה לארצות הברית לביקור משפחתי. בדרכה ארצה, היא היתה אמורה להמריא בטיסת "אל על" מסיאטל דרך שיקגו ללונדון ומשם לישראל, אך בגלל קשיי מזג האוויר, שונה מסלול הטיסה ובמקום לטוס דרך שיקגו ללונדון היא עלתה על מטוס לסאן פרנסיסקו ומשם על מטוס אחר ללונדון. הפרש של 20 דקות עמד לרשותה בין היציאה מהמטוס לעליה למטוס הבא.

מספר ימים לפני הטיסה היא הזמינה עריסה לתינוקות ואוכל כשר עבורה, אך עם השינוי שחל כל התוכניות השתבשו, וכל ההסברים ששטחה בפני פקידי הקבלה נפלו על אזניים ערלות "אנו מצטערים, אין לנו אוכל כשר עבורך, אוכל כשר יש להזמין 24 שעות לפני הטיסה, וכעת מאוחר מידי". זה כמה ימים שהיא מטלטלת בנסיעות ובטיסות והן התישו אותה לחלוטין וכששמעה כי אין אוכל כשר עבורה, נפלה רוחה.

קשה היה לה להאמין כי תצליח להחזיק מעמד במשך למעלה מ-9 שעות לאחר כל הנדודים שעברה, ולמרות זאת היא החליטה כי לא תכניס לפיה מאכל לא כשר, אלא אם כן תגיע למצב של פיקוח נפש, על כן נשאה תפילה לבורא עולם שילוונה בטיסה הארוכה עם תינוקות קטנה שתלויה בה...

אי שם בארצות הברית, הזמינה אישה נוצריה כרטיס טיסה מסאן פרנסיסקו ללונדון, בעלה סייע לה בהכנות לקראת הטיסה והתקשר לחברת התעופה, כדי להזמין עבורה מקום ואוכל שיערב לחיכה. כשעמד לסיים את השיחה סימנה לו אשתו שימתין קמעא, היא נטלה את שפורפרת הטלפון וביקשה מהפקידה את רשימת האפשרויות העומדות לרשותה להזמנת מנות האוכל. הפקידה החלה למנות: אוכל סיני, טבעוני, צמחוני, בשרי... כשר, דיאטטי. "תני לי כשר" ביקשה, "ממלא את האוכל המוגש במטוס איני אוהבת, לפחות שיהיה כשר, היהודים מקפידים על היגיינה במאכלים, זה חשוב עבורי" אמרה לעצמה.

גב' בן שטרית עלתה למטוס כשהיא נושאת תפילה בליבה שהטיסה תעבור מהר. ריח המאכלים החל להתפשט בחלל המטוס, האורות הודלקו והאנשים החלו לישר את כסאותיהם ולפתוח את שולחנות האכילה, והחלו לאכול את מנתם בתאבון. ריח האוכל המגרה אפף אותה והיא בגבורה עמלה להרגיע את התינוקות הבוכה. כעבור כמה דקות, קמה אחת הנוסעות מכיסאה ועברה ליד התינוקות הבוכה, והחלה לשעשע אותה תוך שהיא שואלת: "מדוע לא ביקשת שיגישו לך אוכל?!" "אנחנו אוכלים אוכל כשר בלבד, אמנם אני צריכה לחזק את עצמי כדי לעמוד בניסיון, במיוחד שעוד שעות רבות לפנינו והתינוקות תלויה בי, אך אני מקווה שהקבי"ה יסוך בי כוחות להמשך הנסיעה, ואוכל לשמור על פי עד סוף הדרך", השיבה גב' בן שטרית. "כנראה שאלוקים שומר עליך" לחשה לה הנוסעת בתדהמה, "משום מה, איני יודעת מדוע החלטתי הפעם להזמין עבורי אוכל כשר מהסוג שאתם היהודים מקפידים לאכול, אם כך אתן לך את מנתי הכשרה ואוכל אני את מנתך!" ראתה גב' בן שטרית עין בעין את השגחת הקבי"ה באופן מוחשי וברור.

(השולחן היהודי)